

Makurre i d̄erewel nakə Piyer a watsa aye Məfələkwe

Piyer a watsa d̄erewel na, a ndo məpe məd̄zal gər neheye ma gəma zlam ka dala i Roma ta diye i tsakay ada ta diye i bəzay i mbəlom i Azi nakə tə zalay anəke Turki aye. Nəteye mandza eye mə dəma andza mbəzlew hay hərwi nəteye ndo məpe məd̄zal gər hay ka Yesu (1.1; 2.11). Ta zəba fataya andza ndo hay bay, tə dəsawa fataya parasay kəriye ada tə gawatay d̄aretsətseh.

Piyer a watsa hərwi məvəlatay gədan̄ ka məpe məd̄zal gər ada ka wu nakə tə pa faya məd̄zal gər aye, a vəlatay gədan̄ ka məndze andza ndo neheye Mbəlom a pala tay aye.

Piyer a watsa a ndo neheye mede tay andza i bəba tətə tay hay sa bay ada andza i ndo tay hay sa bay (1.13–2.4). A d̄atay ha a ndo məpe məd̄zal gər hay ka Yesu (2.4–10). Ta sliye məsəmay naha a wu neheye mawura bo aye (1.3, 13, 21; 3.15).

Mbəlom a lətse ahaya Yesu abəra ma məd̄ahan̄. Məd̄ok i ndo məpe məd̄zal gər hay na, neŋgeye (4.12–19). Ma məndze mə walan̄ i ndo hay na, mawud̄e bo, məhəne ha gər nəte ta nəte a bo, faya ma lakiye tay ha ndo məkalay kame a ndo hay, gawla hay ada ta hawal i ndo siye hay ka tsəved̄ ŋgwalak eye (5.1–7; 1.22–2.3). Slala i məndze andza nakay na, faya ma d̄ateye ha a ndo i bəra hay ta

sliye faya mætsede tay a ndo mæpe mædzal gær hay ka Yesu bay.

Mætsike me

¹ Maa watsa derewel nakay na, neŋ Piyer, ndo i maslaŋ i Yesu Kæriste. Na watsakum naha a nækuroom ndo i Mbælom neheye ka ŋgænum gær kuye kuye, nækuroom anæke mandza eye madurlon eye hay ka dala i Poŋtus, ka dala i Galat, ka dala i Kapados, ka dala i Azi ada ka dala i Bitini aye.

² Kurre ahæl niye 6a Mbælom a sær wu nakæ ma giye hærwi kurom aye. A pala kurom na, mata tare ndo ŋgay hay ta gædaŋ i Mæsæfære ŋgay hærwi ada kâ ræhumay ha gær a Yesu Kæriste hærwi ada tâ gwatsaka fakuma bambaz ŋgay. Niye na, ka tærumeye tsædaŋŋa kame i Mbælom.

Mbælom mâ sækah ha mæpe fakuma ŋgama hal-adzay ada mâ vèlakum zay kame kame.

Mbælom ma vèlakweye sifa nakæ ma ndæviye bay aye

³ Zambadækway a Mbælom, Bæba i Bøy Maduweŋ kway Yesu Kæriste hærwi ka gakway mæ bo. Hærwi niye a vèlakway sifa wedeye tæ hælai i Yesu Kæriste hærwi nakæ Yesu Kæriste a lætsew abæra ma mædahaŋ aye. Hærwi niye ka sækwa ha ka lætsakwaweye abæra ma mædahaŋ dærmak.

⁴ Ka sækwa ha ka hutakweye wu nakæ ŋgwalak eye Mbælom ma vèlakweye a nækway ndo ŋgay hay aye mæ mbælom. Wu niye ma ndziye na, huya. Ma nasiye bay, ma kuliye andza guzer bay.

⁵ Nækuroom neheye ka pum mædzal gær kurom ka Mbælom aye na, Mbælom faya ma tsæpiye kurom ta gædaŋ ŋgay hærwi ada ndo hay tebiye tâ sær ha

parakka, ahəl nakə məndzibəra ma ndəviye na, Mbəlom ma təmiye kurom ha.

⁶ Hərwi niye ɲwasum haladzay. Kwa tadə faya ka sumeye dəretsətseh ta tsəved wal wal a həlay tsekweɲ bəbay na, ɲwasum haladzay.

⁷ Kwa gura nakə ma nasiye bəbay aye na, ndo hay tə zlawə, tə pawə na a ako hərwi mədze ha neɲgeye lele daw. Andza niye dərmaḱ məpe mədzaḱ gər kurom nakə ka pum ka Mbəlom aye na, a ze gura ada ta dziye ha dərmaḱ. Mədze niye faya ta dziye kurom ha aye na, hərwi ada tā ɲgatay a mədzaḱ gər kurom nakə ka pum ka Mbəlom aye na, ka dzalum ha tə dərev kurom peteh. Hərwi niye, ahəl nakə Yesu Kəriste ma maweye na, ndo hay ta dəslakumeye ha gər, ta zambadakumeye, ta vəlakumeye məzlaḱ.

⁸ Kwa ka ɲgatumay a Yesu Kəriste tə dəre kurom zuk bay bəbay na, ka wudum na tsiy. Kwa ka ɲgatumay anəke bay bəbay na, ka dzalum ha faya. Hərwi niye dərev kurom maraha eye ta məɲgwese haladzay, ndo ma sliye faya matəkəre bay tebiye.

⁹ Ka hutum məɲgwese niye na, hərwi Mbəlom ma təmiye kurom ha. Nakay na, magogoy i mədzaḱ gər kurom nakə ka pum ka Yesu aye.

¹⁰ Ahəl niye na, ndo məde ha bazlam i Mbəlom ta rəzlay a gər a mapəle ma kəkay nakə Mbəlom ma təmiye tay ha ndo hay aye. Wu niye lele eye Mbəlom a gwad ma vəlakumeye na, ta datay ha a ndo hay kurre.

¹¹ Məsəfəre i Kəriste nakə mə dərev tay aye kə datay ha kurre, a gwadatay: Kəriste ma siye dəretsətseh, ma dəba eye na, ma hutiyə mədəslay ha gər nakə ndo hay ta dəslay gər aye. Ndo i maslan

i Mbəlom neheye ta pəla hərwi ada t̄a sər ha wu neheye ma giye bo na, ahəl waray ada ma təriye na, ma kəkay.

¹² Mbəlom a d̄atay ha ka bo abəra, mata ŋgatay a wu neheye na, nətəye bay. Ane tuk na, wu niye hay na, i kurom. Anəke ndo neheye faya ta d̄akumeye ha Labara Ŋgwalak eye na, ta tsikakum wu neheye. Tə tsikakum na, ta gədan̄ i Məsəfəre Tsədəŋŋa eye nakə Mbəlom a sləraw mə mbəlom aye. Kwa gawla i Mbəlom hay bəbay a satay məsəre wu neheye hay dərma.

Ndo hay ta ge wu nakə a yay a gər a Mbəlom aye

¹³ Hərwi niye, ləvum ha bo ta mədzal gər kurom na, ka məge məsler i Mbəlom. Gumay metsehe a bo kurom lele, pum mədzal gər kurom ka ŋgwalak i wu nakə Mbəlom ma vələkumeye pat nakə Yesu Kəriste ma maweye aye.

¹⁴ Gəsumay me a Mbəlom huya andza wawa neheye tə gəsawatay me a bəba tay hay aye. Ahəl niye, ka sərūm bazlam i Mbəlom zuk bay na, ka pumay bəzay a wu nakə lele bay aye. Anəke k̄a m̄um a d̄əma sa bay.

¹⁵ Mbəlom nakə a zalakum k̄a tərūm ndo ŋgay hay aye na, neŋgeye tsədəŋŋa. Nəkurom dərma tərūm tsədəŋŋa mə wu nakə faya ka gumeye tebiye.

¹⁶ Hərwi tə watsa mə Derewel i Mbəlom, a gwad: «Tərūm tsədəŋŋa, hərwi neŋ tsədəŋŋa.*»

¹⁷ Ahəl nakə faya ka d̄uwulumay me a Mbəlom aye na, ka zalawumay Bəba. Kə ge andza niye na, rəhumay ha gər. Mede kurom m̄a ge lele a həlay

* **1:16** Levitik 19.2.

nakə nəkuroṃ ka məndzibəra aye hərwi neŋgeye a ge sariya a ndo na, ka wu ŋgay nakə a ge aye.

¹⁸ Ka sərūm ha Yesu ka mbəda kurom ahaya tsəlök abəra mə kule i bəba kurom neheye a ge ŋgama bay ta tətikakum aye. A mbəda kurom ahaya abəra mə kule niye na, tə wu nakə andza suloy ma nasiye aye bay.

¹⁹ Ane tuk na, a təma kurom ahaya na, tə bambaz i Yesu Kəriste nakə a ze wu hay tebiye aye. Neŋgeye a ndzəkit bo na, andza vo'ar i təbaŋ wawa eye nakə tə kəday a Mbəlom mənese kwa tsekweŋ andaya faya bay tebiye.

²⁰ Kurre ahəl niye Mbəlom kə ge məndzibəra zuk bay aye na, ɓa kə zla na. Ka mandəve i məndzibəra nakə anəke ma ndəviye aye na, Mbəlom a ɗakum ha parakka, hərwi ada mā təma kurom ha.

²¹ Ka dzalum ha ka Mbəlom na, hərwi ŋgay nakə a təma ahaya abəra ma mədahaŋ ada a vəlay məzlaɓ aye. Andza niye, ka pum mədzal gər kurom na, ka Mbəlom ada ka sərūm ha neŋgeye ma təmiye kurom ha.

Wudum bo

²² Ka tərūm tsədaŋŋa na, hərwi nakə ka rəhumay ha gər a wu neheye dedək Mbəlom a ɗa ha aye ada ka wudum siye i ndo neheye faya ta pay bəzay a Mbəlom aye. Faya na gwadəkumeye: Wudum bo huya tə ɗərev kurom tsədaŋŋa peteh.

²³ Sərūm ha, ka wum bo wedeye na, ta gədaŋ i bazlam i Mbəlom nakə ma vəliye sifa a ndo hay ada ma nasiye ɗaɗa bay aye. Ka tərūm Wawa i Mbəlom nakə ɗaɗa neŋgeye ma mətiye bay aye. Neŋgeye na, andza nəkway neheye ka mətakweye aye bay.

24 Tə watsa mə Derewel i Mbəlom na, a gwad:
«Ndo hay tebiye ta ndzəkit bo na, andza guzer.

Məle tay a ndzəkit bo andza məvurze.

Guzer kə kula na, məvurze ŋgay eye a kalawa.

25 Ane tuk na, bazlam i Mbəlom na, ma ndziye
ka tor eye.†»

Bazlam i Mbəlom niye na, Labara Ŋgwalak eye
nakə tə dakum ha aye.

2

*Mbəlom a pala kurom na, hərwi ada kâ tərüm i
ŋgay*

1 Hərwi niye zlum na mənese abəra mə dərev
kurom, kâ vumatay gər a ndo hay bay, dərneh mâ
ge mə bazlam kurom sulo bay, kâ gum däre ka wu
i ndo hay bay, kâ ŋgəlumay bəzay a ndo bay.

2 Tərüm na, andza wawa ndəriz. Nəteye na, ta
wudə məse wah pat pat. Andza niye, nəkurom
dərmak wudum bazlam i Mbəlom pat pat hərwi
ada kâ gəlüm ada Mbəlom mâ təma kurom ha
tebiye.

3 Andza niye dedek, hərwi tə watsa, tə gwad:
«Ka ndzakum Bəy Maduweŋ Mbəlom na, neŋgeye
lele.*»

Ndo məpe mədzal gər hay na, nəteye i Mbəlom

4 Həndzəfəm ka təv i Bəy Maduweŋ Yesu Kəriste.
Neŋgeye na, kwar nakə ma vəliye sifa aye. Ndo hay
tə kal ha, tə gwad mə gər tay neŋgeye wu nakə ma
giye ŋgama bay aye. Duh neŋgeye na, kwar lele eye
nakə Mbəlom a zla, a ze kwar hay tebiye.

† 1:25 Ezay 40.6-8. * 2:3 Dəmes hay 34.9.

⁵ Nəkurom dərmak, tərüm andza kwar neheye ta sifa aye hərwi ada Mbəlom mâ həl kurom, mâ dəzl ha gay nakə Məsəfəre ma ndziye mə dəma aye. Ma təriye kurom ha ndo neheye tə vələway wu a Mbəlom aye hərwi ada kâ gumay məsler tə dərəv kurom peteh. A yay a gər andza niye hərwi Yesu Kəriste.

⁶ Hərwi niye tə watsa mə Derewel i Mbəlom, Mbəlom a gwad:

«Tsənum! Na zla ɲgwalak i kwar nakə ta dəzliye ha gay aye,
na piye na a gəma i Siyoŋ.
Na dəzliye faya gay ga.

Ndo nakə kə dzala ha aye na,
wuray ma dzəmiye na dāda sa bay.†»

⁷ Nəkurom neheye ka dzalum ha aye, i kurom na, wu ɲgwalak eye. Ane tuk na, hərwi ndo neheye ta dzala ha bay aye na, andza niye təbey. Hərwi tə watsa mə Derewel i Mbəlom na, tə gwad:

«Kwar nakə ndo madəzle gay hay tə zla, tə kal ha aye na,
azlakwa ɲgwalak i kwar nakə ta dəzliye ha aye duh.»

⁸ Tə watsa mə Derewel i Mbəlom sa na, tə gwad:
«Kwar niye na, ndo hay ta ndəfiye faya sik.

Hotokom nakə ndo ta dədəye hərwi ɲgay aye.‡»

Ta ndəfiye faya sik na, hərwi nakə ta kərah bazlam i Mbəlom aye. A ge bo andza nakay na, hərwi ka madazlay na, a say a Mbəlom andza niye.

† 2:6 Ezay 28.16. ‡ 2:8 Zəba mə Dəmes hay 118.22; Ezay 8.14. Ndo hay ta dədəye faya hərwi ta kərah mədzal ha ka bazlam i Mbəlom, ada ma ta ndzatay a gər nakay.

⁹ Nəkurom na, slala nakə Mbəlom a zla aye. Nəkurom ka tərūm ndo neheye tə vələway wu a Mbəlom neheye ta geye məsler a Bəy bagwar aye, nəkurom na, slala nakə Mbəlom a pa na hərwi ŋgay aye. Nəkurom na, slala i Mbəlom i ŋgay eye ŋgway. A zalakum, a həla kurom ahaya abəra ma ləvon, a pa kurom a dzaydzay ŋgay nakə a ze kwa wu hay tebiye aye hərwi ada kâ dūm ha wu neheye bagwar eye a ge aye.

¹⁰ Ahəl niye na, nəkurom ndo i Mbəlom hay bay. Ane tuk na, anəke nəkurom ka tərūm ndo ŋgay hay. Ahəl niye na, ka gumay mə bo a Mbəlom bay. Ane tuk na, anəke na, ka gumay mə bo, ka təmum na tuk.

Tərūm ndo məgay məsler a Mbəlom

¹¹ Dzam ga neheye na wudā kurom haladzay aye, m̄a mətsakum gər bay, nəkurom ka məndzibəra na, mbəlok hay, gay kurom andaya kanaŋ bay. Hərwi niye neŋ faya na gakumeye amboh, wu neheye lele bay a say a bor i bo kurom aye na, kâ gum sa bay. Hərwi slala i wu neheye aye na, ta nasiye ha məsəfəre kurom.

¹² Anəke nəkurom na, mandza eye mə walaŋ i ndo neheye tə sər Mbəlom bay aye. Gumay metsehe a məndze kurom lele huya hərwi ada kwa tadə ta tsik fakuma wu nakə lele bay aye na, ta ŋgateye a wu neheye lele faya ka gumeye pat pat aye ada ta zambadəye a Mbəlom pat nakə ma deyeweye ka təv tay aye.

¹³ Nəkurom neheye ka wudūm Bəy Maduwen kway Yesu Kəriste aye na, rəhumay ha gər a ndo neheye faya ta ləviye məndzibəra aye. Rəhumay

ha gər a bəy bagwar eye nakə a ləva ndo hay tebiye aye.

¹⁴ Rəhumatay ha gər a bəy i dala neheye bəy bagwar eye a pa tay ha aye. A pa tay ha na, hərwi ada tã gatay d̄aretsətseh a ndo neheye faya ta giye wu nakə lele bay aye ada ta zambadateye a ndo neheye faya ta giye ɲgwalak aye.

¹⁵ A say a Mbəlom na, gum wu nakə ɲgwalak aye hərwi ada ndo i matərakahaɲ hay, nəteye neheye tə sər wuray bay faya ta ɲgəlakumeye bəzay aye, tã dərəzl ka bazlam.

¹⁶ Tərūm na, andza ndo neheye nəteye tə ləva gər tay aye. Ane tuk na, ka dzalum anəke nəkurom ka ləvum gər kurom, ka slumeye faya mäge mənese na, andza niye bay. Ndzum məndze i ndo məgay məsler a Mbəlom hay.

¹⁷ Rəhumatay ha gər a ndo hay tebiye, wudum siye i malamar kurom neheye faya ta pay bəzay a Yesu aye. Dəslumay ha gər a Mbəlom, rəhumay ha gər a bəy bagwar eye dərmaɲ.

Pumay bəzay a mede i Yesu Kəriste

¹⁸ Neɲ faya na tsikakumeye a nəkurom neheye faya ka gumeye məsler i ndo siye hay aye, rəhumatay ha gər a ndo i gay kurom hay. Rəhumatay ha gər tə d̄arev kurom peteh. Kã rəhumatay ha gər na, a ndo neheye faya ta gakumeye ɲgwalak aye d̄ekd̄ek tsa bay. Rəhumatay ha gər kwa a ndo neheye faya ta gakumeye wu nakə lele bay aye.

¹⁹ Hərwi niye tadə ka səmumay naha a d̄aretsətseh nakə faya ta gakumeye kəriye hərwi ka pum mədzal gər kurom ka Mbəlom aye na, lele.

Kwa tadə ka gum wuray bay na, niye na, wu nakə a yay a gər a Mbəlom aye.

²⁰ Tadə ka gum mənese, ada tə ndaḅa kurom faya na, kwa tadə ka səmunay naha a dərətsətseh na, mata zambadakum na, way? Ane tuk na, tadə tə gakum dərətsətseh hərwi ɲgwalak nakə ka gum aye ada ka səmunay naha na, ka gum niye na wu nakə lele a yay a gər a Mbəlom aye.

²¹ Mbəlom a zalakum hərwi mäge andza nakay. Hərwi bo i Yesu Kəriste eye tə gər ɲgay kə sa dərətsətseh hərwi kurom. Neɲgeye a dākum ha tsəved hərwi ada kâ pumay bəzay andza i ɲgay.

²² Neɲgeye na, kə ge mənese dāda bay tebiye, kə vay gər a ndəray dāda bay.

²³ Ndo hay ta tsaday, ane tuk na, neɲgeye kə tsadətay a dāma bay. Tə gay dərətsətseh na, kə gwad ma gateye a dāma sewed a ndo hay bay. Duh a vəlay ha bo ɲgay a həlay a Mbəlom nakə ma ɲgəniye ha sariya ta dedek aye.

²⁴ Yesu Kəriste, bo ɲgay eye kə zla na mezeleme kway ka gər ɲgay, ta dar na ka mayako mazləmbada eye hərwi ada mezeleme mâ ləva kway sa bay andza nakə a sla faya mələvay gər a mədahan hay sa bay aye. A ge andza niye na, ada kâ ndzakwa ma məndze nakə a yay a gər a Mbəlom. Mbəlak neheye tə gay aye na, kə təma kurom ha.

²⁵ Ahəl niye nəkurom ka tərūm andza təḅaɲ neheye faya ta dzədziye aye. Ane tuk na, anəke na, ka mumaw, faya ka pumay bəzay a ndo nakə ma tsəkuriye kurom ada ma tsəpiye məsəfəre kurom aye.

3

Məndze i hasləka hay ta ɲgwas tay hay

¹ Andza niye, nəkurom ɲgwas hay dərmak kwa way mâ rəhay ha gər a zal ɲgay. Tadə ka gum andza niye na, zal kurom neheye ta dzala ha ka bazlam i Mbəlom bay aye na, ta mbədiye ha dərev tay. Kwa ka tsikumataɲ bazlam i Mbəlom bay bəbay na, ta dzaliye ha ka Mbəlom hərwi mede i ɲgwas tay nakə lele aye.

² Zal kurom hay ta zəbiye ka mede kurom na, lele tsədəŋŋa mənese andaya bay ada faya ka rəhumatay ha gər lele.

³ Kâ ndədikum gər ka malembede bo tsa bay: Andza matərde gər, kəgəbay malembede bo ta zele, ta dasay hay məpe a həlay, kəgəbay məpe ka bo peteked neheye tə le haladzay aye.

⁴ Duh məle kurom mâ zəbaw na, abəra mə dərev kurom hay. Zlum ɲgatay ada rəhum ha gər kurom, hərwi slala i məle niye na, ma nasiye dəda bay, a yay a gər a Mbəlom haladzay.

⁵ Ahəl niye ɲgwas məpe mədzal gər hay ka Mbəlom ta lambad bo tay na, andza niye. Nəteye na, ta rəhawataɲ ha gər a zal tay hay.

⁶ Sara a gawa na, andza niye, a rəhaway ha gər a zal ɲgay Abraham. A zalaway «bəy maduweŋ ga.» Tadə faya ka gumeye wu lele, ka dzədzarumeye a wuray kwa tsekweŋ bay na, anəke nəkurom ka tərüm dem ɲgay hay.

⁷ Nəkurom hasləka hay dərmak ndzum ta ɲgwas kurom ta mədzele fataya. Sərüm ha, nəteye na, bəle eye hay. Rəhumatay ha gər hərwi sifa nakə Mbəlom ma vəliye kəriye na, ma vəliye a nəkurom

ta nətəye dziye. Ka gum andza niye na, ahəl nakə ka dūwulumay naha me a Mbəlom aye na, ma tsənakumeye na.

Ləvum bo hərwi dəretsətseh

⁸ Mandəve i bazlam ga anan na ndəvakumeye naha: Nəkurom tebiye ndzum na, mədzał gər kurom nətə, sakumay naha a bo mə walaŋ kurom nətə nətə, wudum bo mə walaŋ kurom nətə nətə hərwi nəkurom ta malamar hay. Gumatay ŋgwalak a ndo mekeleŋ eye dərmał, rəhumatay ha gər dərmał.

⁹ Kâ mum ha sewed tə sewed bay. Tadə ndoweye kə tsadəkum na, kâ tsadumay a dəma bay. Duh gwadumay: «Mbəlom mâ pa fakaya ŋgama.» Hərwi Mbəlom a zalakum na, ka mäge andza niye hərwi ada kâ hutum ŋgama ŋgay.

¹⁰ Tə watsa mə Derewel i Mbəlom, tə gwad:
«Tadə ndoweye a say mändze nakə lele aye
ada a say mändze ma mənŋwese na,
kutoŋ mâ gər ha mətsike wu nakə lele bay aye
ada mâ gər ha mədəse parasay ka ndo.

¹¹ Mâ gər ha mäge mənese tebiye, mâ ge ŋgwalak dūh,
mâ pəla tsəved nakə ma vəliye mändze zay mə walaŋ i ndo mekeleŋ eye hay aye.

¹² Hərwi Mbəlom faya ma tsəpiye ndo neheye faya ta giye ŋgwalak aye.

Faya ma tsənataŋ na mađuwule me tay.
Ndo neheye faya ta giye mənese aye na, a say mənŋgatataŋ bay.* »

* **3:12** Dəmes hay 34.13-17.

13 Tadə nəkuroṃ faya ka pəlumeye məge ɲgwalak tə dərev kurom peteh na, ndoweye nakə ma gakumeye sewed aye na, way?

14 Kwa tadə faya ta gakumeye dəretsətseh hərwi wu neheye ɲgwalak aye faya ka gumeye na, Mbəlom ma piye fakuma ɲgama hərwi niye. Kâ dzədzarumatay a ndo neheye faya ta gakumeye sewed aye bay, dərev mâ ye fakuma abəra bay.

15 Duh pum mədzal gər kurom na, ka Kəriste nəte ɲgwen, neɲgeye Bəy Maduwen kurom. Ndzum nəkuroṃ maləva bo eye huya məmbədatay faya a ndo neheye ta tsətsah fakuma, ka pum mədzal gər kurom ka Yesu Kəriste hərwi mey aye.

16 Dumatay ha na, ta ləfedede eye, rəhumatay ha gər dərmak. Dərev kurom mâ ndza na, tsədəɲɲa huya, hərwi ada, kwa tadə ndo hay faya ta tsikiye wu nakə lele bay aye fakuma, horoy ma gateye hərwi faya ta tsədəkumeye ka mede kurom ka tsəved i Kəriste ɲgwalak eye.

17 Tadə a yay a gər a Mbəlom andza niye na, sum dəretsətseh hərwi wu neheye lele faya ka gumeye dūh tə bəmalə nakə ka sumeye dəretsətseh hərwi wu neheye ka gumeye lele bay aye.

18 Yesu Kəriste, bo ɲgay eye tə gər kə mət sik nəte hərwi mezeleme kurom hay. Neɲgeye nakə mənese andaya faya bay aye, kə mət hərwi ndo neheye faya ta giye mezeleme aye hərwi ada mâ həl kway ka təv i Mbəlom. Ta kəd na, ane tuk na, Məsəfəre Tsədəɲɲa eye kə mbəl ha.

19 Ta gədaɲ i Məsəfəre Tsədəɲɲa eye niye na, a ye a datay ha bazlam i Mbəlom a məsəfəre neheye nətəye ma daɲgay aye.

²⁰ Məsəfəre niye hay na, neheye ahəl niye ta təma bazlam i Mbəlom bay aye. Mbəlom ka həba tay ha haladzay, kə gəs dərev ahəl nakə Nuhu a lambad kwalalan i yam aye. Ndo neheye ti ye a dəma aye na, nəteye hala bay. Mbəlom a təma tay ha abəra ma yam na, nəteye tsamahkar tsa.

²¹ Yam niye a da ha na, madzəhuḅe ndo hay nakə ta dzəhuḅiye tay ha a yam aye. Mata təme kurom ha na, madzəhuḅe niye, ma təmiye kurom ha abəra mə mezeleme. Ta dzəhuḅiye kurom ha na, andza nakə ka barawum ka bo abəra ndəluḅ aye bay. Ka tsətsahakweye ka Mbəlom na, m̄a barakway na mezeleme abəra mə dərev. Madzəhuḅe nakə ta dzəhuḅiye kway a yam ma təmiye kway ha aye na, hərwi Yesu Kəriste nakə a lətsew abəra ma mədahan aye.

²² Yesu Kəriste kə tsal ka təv i Mbəlom, neŋgeye mandza eye tə həlay i mənday i Mbəlom. Neŋgeye bəy ka gər i gawla i Mbəlom hay ada ka gər i wu neheye ta gədan eye tebiye.

4

Mbəlom m̄a təra bəy kurom

¹ Ka sərakwa ha Yesu Kəriste kə sa dəretsətseh haladzay. Hərwi niye nəkurom dərmak ndzum maləva bo eye məse dəretsətseh, hərwi ndo nakə kə sa dəretsətseh haladzay aye na, ma giye mezeleme sa bay.

² Madazlay anəke a həlay nakay nəkurom mandza eye ka məndzibəra na, mede kurom m̄a yay a gər a Mbəlom. Bor i bo m̄a ge bəy ka gər kurom bay.

³ Ka ndzum ahəl niye haladzay ka mäge wu neheye ndo neheye tə sər Mbəlom bay, ta wuđa mäge aye. Anəke na, đá kâ gum sa bay. Ahəl niye na, ka gawumay metsehe a bo kurom bay, nəkurom sələk eye hay, ka kwayum, ka gawum magurlom haladzay mənde ha wu mənday, ka sawum guzom, ka đəslawumay gər a kule nakə ma nasiye ha bazlam i Mbəlom mapala eye.

⁴ Anəke na, ndo neheye tə sər Mbəlom bay aye tə gawa wu neheye na, kâ ndzawum ta nəteye sa bay. Tə ŋgatakum andza niye na, a gatay hərbaəbəkka, tə tsafakum.

⁵ Ane tuk na, pat mekelen Mbəlom ma lətsiye tay ha kame ŋgay hərwi ada tâ đá ha wu nakə tə ge aye. Hərwi neŋgeye maləva bo eye məgatay sariya a ndo neheye nəteye tə đəre aye ada a ndo neheye ta mət aye dərma.

⁶ Hərwi ndo neheye tə mət, ahəl niye nəteye ka məndzibəra aye na, Mbəlom kə gatay sariya andza i ndo neheye tebiye a gatay aye. Ahəl nakə tə mət aye na, Kəriste kə ye kə đatay ha Labara Ŋgwalak eye hərwi ada tâ ndza andza Mbəlom.

Məndze i ndo məpe mədzal gər hay mə walan tay

⁷ A zaw hala sa bay məndzibəra ma ndəviye. Hərwi niye ndzum tsezlezleŋe, gumay metsehe a bo kurom hərwi ada kâ slum faya mađuwulay me a Mbəlom.

⁸ Wu nakə bagwar eye a ze wu hay tebiye aye na, mawuđe bo. Wudum bo nəte nəte mə walan kurom huya tə đərev kurom peteh, hərwi kwa

tadə «mezeleme andaya mə walaŋ kurom haladzay bəbay na, ka pəsumeye ha a bo.* »

⁹ Ndo hay ta ye naha a gay kurom na, təmun tay ha ta mənɣwese lele, kâ gum fataya magum bay.

¹⁰ Mbəlom kə gakum ŋgwalak tə wu hay wal wal. Kə vəlay kwa a way gədaŋ ka məge wu hay wal wal, ka madzəne ha siye i ndo hay. Kwa way mâ ge ta tsəved eye lele.

¹¹ Tadə Mbəlom a vəlay a ndoweye gədaŋ i mətəsike bazlam na, mâ tsik bazlam nakə a yaw abəra ka təv i Mbəlom aye. Tadə Mbəlom a vəlay a ndoweye gədaŋ i madzəne ndo hay na, mâ dzəna ndo hay ta gədaŋ i Mbəlom. Gum andza niye hərwi ada ndo hay tâ zambadəy a Mbəlom ka gər i wu hay tebiye hərwi Yesu Kəriste. Neŋgeye na, məzlaḅ eye ada gədaŋ eye ka tor eye. Amen!

Məse dəretsətseh hərwi məpe mədzal gər ka Yesu

¹² Dzam ga neheye na wudə kurom haladzay aye, dəretsətseh neheye faya ka sumeye na, mâ gakum wadəŋ wadəŋ bay. Wu neheye tə ndzakum a gər hərwi məde ha ka pum mədzal gər kurom ka Mbəlom ta dedək. Ka dzalum andza a yaw fakuma wedeye bay.

¹³ A həlay nakə nəkurom mə dəretsətseh aye na, ŋgwasum hərwi ka təmun dəretsətseh i Kəriste. Ŋgwasum andza niye, hərwi ada pat nakə ka ŋgatumay a məzlaḅ ŋgay tə dəre kurom aye na, ka hutumeye mənɣwese bagwar eye a ze wu hay tebiye.

¹⁴ Tadə ndo hay faya ta tsədəkumeye hərwi nəkurom ndo i Kəriste hay na, Mbəlom ma piye

* **4:8** Zəba ma Dzeke hay 10.12; Yakuba 5.20.

fakuma ngama. Tadā faya ka sumeye dāretsətseh andza niye na, Məsəfəre i Mbəlom nakə gədaŋ eye a ze wu hay tebiye aye ma ndziye tə nəkurom.

¹⁵ Tadā ndoweje mə walaŋ kurom faya ma siye dāretsətseh hərwi nakə a ge mənese, agəna a kəf ndo, agəna a kəla, agəna a pa tay ha ka bo ndo hay na, slala i dāretsətseh niye na, lele bay. Mā ge andaya andza niye mə walaŋ kurom bay.

¹⁶ Ane tuk na, tadā faya ma siye dāretsətseh hərwi nakə neŋgeye ndo məpay bəzay a Yesu Kəriste aye na, horoy mā gay bay. Mā gay naha sisə a Mbəlom dūh hərwi ndo hay tə zalay ta məzele i Kəriste aye.

¹⁷ Həlay nakə Mbəlom ma ngəniye ha sariya a ndo hay aye na, kə husaw. Ma lahiye məgatay sariya na, a ndo ngay hay təday. Kə ge ma lahiye məgakway sariya a nəkway ndo ngay hay təday na, ada i ndo neheye ta dzala ha ka Labara Ngwalak eye bay aye na, kəkay?

¹⁸ Tə watsa mə Derewel i Mbəlom, tə gwad:
«Tadā ndo məpe mədzal gər ta təmiye tə mawura bo eye na,
ada mata ndzatay a gər a ndo i mezeleme hay na, mey?†»

¹⁹ Kə ge andza niye na, ndo neheye faya ta siye dāretsətseh hərwi a yay a gər a Mbəlom aye na, tā ge ngwalak huya. Ta gəray ha məsəfəre tay tebiye a həlay i Mbəlom nakə a ge tay ha aye ada ma giye wu nakə a tsik aye huya.

5

Məndze i ndo məpe mədzal gər hay ka Yesu

† 4:18 Dzeke hay 11.31.

¹ Anəke na, neŋ na tsikatay naha a madugula neheye mə walaŋ kurom aye. Neŋ dərmak na, madugula eye andza nəkurom. Na ŋgatay a dəretsətseh i Yesu Kəriste. Neŋ tə nəkurom ka hutakweye mede a təv i məzlaḅ i Kəriste nakə Mbəlom ma bəziye ha aye. Hərwi niye faya na gakumeye amboh:

² Gumatay gər a ndo i Mbəlom neheye a pakum a həlay aye lele. Gumatay gər lele andza nakə ndo mətsəkure gənaw ma gatay gər a təbaŋ ŋgay hay aye. Gumatay gər tə dərev kurom peteh andza nakə a say a Mbəlom aye bəna andza nakə ndo hay tə gakum faya kutoŋ aye bay. Vəlum ha dərev kurom ka məge məsler nakay tebiye, kâ gum hərwi nakə faya ta vəlakumeye faya suloy aye bay.

³ Kâ ləvum tay ha ndo neheye Mbəlom a pa tay ha a həlay kurom aye ta gədaŋ bay. Duh na, pumay bəzay a mede nakə lele aye ada mâ datay ha tsəved nakə ta pakumeye bəzay lele aye.

⁴ Tadə ka gum andza niye na, pat nakə Yesu Kəriste ndo məgakway gər tebiye, ma deyeweye na, ma vəlakumeye magogoy nakə ma ndziye ka tor eye, a ze wu hay tebiye aye.

Mətsike me a zlam a ndo məpe mədzal gər hay tebiye

⁵ Nəkurom gawla hay, rəhumatay ha gər a madugula hay. Neŋ faya na tsikakumeye a nəkurom tebiye, rəhumay ha gər a bo nəte nəte mə walaŋ kurom. Dzənum bo nəte nəte mə walaŋ kurom hərwi tə watsa mə Derewel i Mbəlom, tə gwad:

«Mbəlom ma kərahiye ndo neheye ta dəslay ha gər a bo aye,
ane tuk na, ma vəliye ɲgama a ndo neheye tə həna ha gər aye.*»

⁶ Hərwi niye rəhum ha gər kurom kame i Mbəlom hərwi neɲgeye gədaɲ eye ka gər i wu hay tebiye. Ka gum andza niye na, ma səka hiye kurom ha a həlay nakə a say aye.

⁷ Gər umay ha mədzal gər kurom tebiye a həlay ɲgay hərwi neɲgeye ma gakumeye gər lele.

⁸ Tsəpum bo kurom, ndzum tsezlezleɲɲe lele. Hərwi Fakalaw ndo mənə dəre kurom faya ma həhaliye andza zıl nakə ma ɲgərəziye, faya ma pəliye wu mənday aye. ⁹ Kâ dzədzarumay bay, ndzum bəɲbəɲ ma məpe mədzal gər nakə ka pum ka Mbəlom aye. Sər um ha kwa ka waray ka məndzibəra, malamar kurom hay faya ta siye slala i dəretsətseh nakay.

¹⁰ Dedek nəkurom faya ka sumeye dəretsətseh anəke. Məndze tsekweɲ ma dəba eye na, Mbəlom nakə faya ma gakweye ɲgwalak huya aye ma lambadiye kurom ha, ma vəlakumeye gədaɲ. Ma vəlakumeye gədaɲ ka məndze bəɲbəɲ ka gər i wu hay tebiye. A zalakum na, hərwi ada kâ yum mata ndze tə Kər iste ma mədəslay gər ɲgay nakə ta dəslay ka tor eye.

¹¹ Neɲgeye na, gədaɲ ɲgay ma ndziye ka tor eye. Mâ təra andza niye!

Mandəve i bazlam

¹² Madzəna ga ka məwatsakum naha dər ewel nakay na, Silas. I ga na, neɲgeye malamar dedek

* 5:5 Dzeke hay 3.34.

eye ka tsæved i Mbəlom. Na watsakum naha dɛrewel nakay na, mævəlakum gədaŋ ada hərwi mægwaɖakum na, ta dedek Mbəlom kə gakway ŋgwalak andza nakə na tsikakum aye. Kâ gərurum ha ŋgwalak i Mbəlom niye bay.

¹³ Ndo mæpe mædzal gər hay ka Yesu neheye nətəye kanaŋ ma Babilon, Mbəlom a pala tay ha andza nəkurom aye, ta tsikakum naha me. Markus wawa ga, kə tsikakum naha me dərma[†].

¹⁴ Gəsum həlay a bo nətə nətə mə walaŋ kurom ta mægəse bo təmbolok təmbolok lele, maɖa ha na, ka wuɖum bo.

Mbəlom mâ vəlaku^m zay a nəkurom neheye mə həlay i Kəriste aye tebiye.

[†] **5:13** Ka Piyer Babilon na, wuzlahgəma i Roma. Wawa ga: Andza mægweɖe Markus gawla i Piyer, a wuɖa na andza wawa ŋgay.

Dzam Wedeye New Testament in Merey

copyright © 2012 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Merey

Translation by: Wycliffe Bible Translators

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Merey

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2015-03-17

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Mar 2025 from source files
dated 29 Jan 2022

024cb559-a7ea-5bd1-9dc9-f33abc74bfec